

Михайло Вербицький - творець Державного Гімну України

Михайло Вербицький належить до тієї плеяди українських композиторів, які заклали підвалини нової композиторської школи, що увійшла в історію нашої музики під назвою "перемишльської".

Іван Франко цілком слушно назвав Михайла Вербицького "найзначнішим талантом" серед галицьких композиторів і не без підстав. Його літургійна творчість, театральна музика, світські хори та солоспіви, інструментальна музика стали важливою часткою церковних богослужень, театральних вистав, концертного життя, домашнього музикування. А те, що його патріотична пісня "Ще не вмерла Україна" досить швидко переросла у Національний гімн, який сьогодні став гімном нашої Незалежної держави, обезсмертило ім'я галицького композитора.

Михайло Вербицький народився 4 березня два століття тому — у 1815 році. Його рідне село називалося Яворник Руський, це територія Надсяння (Польща), де віддавна проживає багато українців.

З десяти років, після смерті батька виховувався у перемишльського єпископа Івана Снігурського, який доводився хлопцеві далеким родичем. У Перемишлі Михайло Вербицький закінчив гімназію та музичну школу, що діяла при греко-католицькому храмі.

Михайло Вербицький відчував духовне покликання, тому закінчив духовну семінарію у Львові. У 1850 році Михайла Вербицького висвятили на священника. У 1856 році він став парохом у селі Млини на Яворівщині, де й прослужив чотирнадцять років. Він жив скромно і часто переживав скрутні часи.

Жителі Перемишля дуже пишаються тим фактом, що саме у їхньому місті вперше публічно виконали пісню, що згодом стала гімном незалежної України. А було це за таких обставин.

На нинішній площі Незалежності у центрі Перемишля раніше був готель «Під провидінням». Поки українці Перемишля ще не збудували свого народного дому, часто винаймали актову залу цього будинку для святкових заходів. Власне у Перемишлі найперше почали проводити Шевченкові вечори, невдовзі після його смерті. Якимось Михайлові Вербицькому показали вірш «Ще не вмерла Україна», який помилково приписували перу Шевченка. Хтось, чи зацікавився би композитор ним, якби тоді сказали, що автором вірша є невідомий поет Павло Чубинський. Вербицький написав музику, і пісня вперше прозвучала зі сцени саме цього готелю «Під провидінням». Це відбулося під час Шевченківського вечора 10 березня 1865 року. Лише через 125 років ця знакова для українців пісня стала найголовнішою державною мелодією.

В останні роки життя композитор займався педагогічною діяльністю, писав статті, творив музику.

Помер Михайло Вербицький 1870 року в Млинах, проживши лише 55 років. Михайло Вербицький - автор національного гімну України. І це закономірно, бо він є однією з найсвітліших і найпривабливіших постатей в історії української музики. Його життя і творчість позначені дивовижним сплетінням контрастів. Ізольоване від мистецького світу, скромне, навіть вбоге існування сільського священика несподівано поєдналися з великою напругою та високою результативністю творчого процесу, відсутність гучних патріотичних декларацій - із глибинним відчуттям приналежності до

українського народу, прагненням самовідданою працею на ниві рідної культури утверджувати її самобутність і велич.

Вже традиційною є виконання гімну на могилі Вербицького кожним українцем, що навідується вшанувати його пам'ять.